

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO CIRKEV BRATSKÁ

ÚVOD

Vzdelávací štandard predmetu Náboženstvo Cirkvi bratskej, ktorý je povinným predmetom v cirkevnom gymnáziu, zriadenom Cirkvou bratskou a povinne voliteľným predmetom náboženská výchova v štátnom gymnáziu, nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vzdelávací štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných otázok, či testových položiek.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Názov predmetu naznačuje záujem o dialóg hodnôt a náboženstva, o rozhovor kresťanov s nekresťanmi. Hodiny náboženstva chcú byť v pravom zmysle slova ekumenické. Všetci žijeme v tom istom dome, za ktorý spolu nesieme zodpovednosť. Tento predmet chce byť zároveň aj kontaktným predmetom a chce podporiť proces tvorby triednej komunity. Koncepciu a obsah predmetu vnímame ako pyramídu s tromi poschodiami: základ tvoria vzťahy, na ne nadväzujú hodnoty a napokon koncepty.

Cieľové zameranie predmetu je založené na klasickom chápaní vzdelania, lat. „educatio“ podobne ako v nemčine „Er-ziehung“, znamená „vyvádzanie“ všetkých z „jaskyne“ bytia, ktoré stratilo zmysel, lebo stratilo spojitosť s univerzom. Predmetom nášho záujmu je „integrácia všedného dňa do celkového zmyslu“.

Predmet má poskytnúť bezpečný priestor pre vyrovnávanie rozdielov medzi žiakmi. Cieľom je, aby sa žiaci zo sekulárneho prostredia necítili hneď od začiatku vylúčení, resp. aby nemali pocit, že v tomto predmete nemôžu dosiahnuť dobrý výsledok. V úvode štúdia má predmet výrazne výchovný charakter, stanovené ciele sú prevažne afektívne. Dôraz je kladený na každodennú etiku a predmet je poňatý ako „kontaktný“. Potom privádza žiakov na teoretickú úroveň, keď získané etické postoje postuluje v základných etických hodnotách. Zároveň tieto hodnoty zakotvuje v kresťanskom biblickom učení kresťanskej viery. Vo vyšších ročníkoch získava predmet viac náukový charakter. Popri stále prítomných afektívnych cieľoch čoraz významnejšiu úlohu zohrávajú kognitívne ciele, vrátane rozširovania poznatkov.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- sa stávajú osobnostne zrelými, s rozvinutými sociálnymi a komunikačnými zručnosťami,
- vnímajú samých seba ako súčasť vyššieho celku, na základe čoho sa v daných situáciách budú rozhodovať eticky a zodpovedne,
- majú základný prehľad o hodnotách a myšlienkových konceptoch kresťanstva,
- rešpektujú odlišné pohľady na svet,
- si osvoja základný prehľad o učení iných svetových náboženstiev a svetonázorov.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Budovanie triednej komunity

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ poznávať seba samého, ✓ rozvíjať zdravú sebadôveru, ✓ poznávať iných okolo seba, ✓ získať sociálno-psychologický pohľad na verbálnu a neverbálnu komunikáciu, ✓ spoznávať rôzne typy konfliktov, ✓ získať schopnosť riešiť adekvátne spory so seberovnými a nadriadenými, ✓ rozvíjať toleranciu v interpersonálnych vzťahoch v rodine a v škole, ✓ porovnať rôzne typy agresorov a mobberov, ✓ akceptovať druhého človeka aj s odlišnými postojmi a názormi. 	<p>komunita</p> <p>osoba a individualita</p> <p>osobná a skupinová identita</p> <p>hrdinovia a vzory</p> <p>rodina, roly v rodine, rodina a spoločenské zmeny</p> <p>osobnosť a rodinné pozadie</p> <p>temperament</p> <p>generačný konflikt</p> <p>verbálna a neverbálna komunikácia</p> <p>reč tela</p> <p>riešenie konfliktov</p> <p>priateľstvo a láska</p> <p>zamilovanosť, partnerstvo, sexualita</p> <p>telo, duša, duch, rozum, city, vôľa</p> <p>zákon, zodpovednosť</p> <p>obranný mechanizmus</p> <p>Boh Stvoriteľ (neba)</p>

Identita a typológia osobnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ učiť sa sebareflexii, sebapoznaniu, sebaúcte, sebadôvere, ✓ prevziať zodpovednosť za svoje konanie a osobný život, ✓ získať osobnú integritu, ✓ pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, ✓ rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, ✓ popísať špecifiká dvoch základných teórií o vzniku sveta. 	<p>typológia</p> <p>perfekcionizmus</p> <p>strach</p> <p>moc</p> <p>imidž</p> <p>melanchólia</p> <p>lenivosť</p>

Základy morálnej filozofie a sociálnej etiky

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ čítať texty s porozumením, ✓ kompetentne odpovedať na otázky, ktoré súvisia s prebraným textom, ✓ štruktúrovať svoju argumentáciu v diskusii, ✓ prepájať preberané hodnoty a chybné postoje s každodennou realitou, ✓ integrovať niektoré z prebraných hodnôt do praktickej pomoci v projekte dobročinnosti. 	<p>hriech cnosť etika a morálka morálny relativizmus morálny realizmus blahoslavenstvo Biblia (kážeň na hore) katalóg siedmich smrteľných hriechov (pýcha, závisť, hnev, lenivosť, lakomstvo, obžerstvo, žiadostivosť) verzus blahoslavenstvo chudoby ducha, blahoslavení žalostiaci, blahoslavení krotkí, blahoslavení hladní a smädní po spravodlivosti, blahoslavení milosrdní, blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť a blahoslavení čistého srdca</p>

Úvod do filozofie a náboženských svetonázorov (podľa Os Guinness: Journey)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť predložené texty a témy, ✓ identifikovať podstatné rozdiely medzi hlavnými svetonázormi, ✓ kriticky hodnotiť rozdiely v svetonázoroch, ✓ vysvetliť základnú otázku: „Prečo je preferovaný jeden svetonázor v určitej kultúre nad druhým“, ✓ argumentovať, oponovať a kriticky nazerať v skupinovej diskusii. 	<p>svetonázor filozofia života sekulárny humanizmus veda a náboženstvo budhizmus transcendencia morálny relativizmus objektivita a subjektivita ilúzia a realita kritická reflexia človek zlo utrpenie vôľa k moci ľudská prirodzenosť nirvána racionalita</p>

Úvod do náboženstva, kresťanstva a spirituality

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť zadané texty a súvisiace otázky, ✓ vysvetliť základné argumenty pre a proti existencii Boha, ✓ diskutovať o konfliktoch a otázkach súvisiacich s náboženstvom v modernom svete, ✓ kriticky diskutovať o základných kresťanských učeniach, ✓ argumentačne obhájiť svoje názory, ✓ reagovať na kritiku v skupinových diskusiách. 	<p>náboženstvo</p> <p>Boh</p> <p>smrť</p> <p>islam</p> <p>moslim</p> <p>kresťanstvo, kresťan</p> <p>učenie</p> <p>multikulturalizmus</p> <p>medzináboženský dialóg</p> <p>rozum</p> <p>viera</p> <p>presvedčenie</p> <p>veda</p> <p>dejiny</p> <p>hľadanie</p> <p>zmysel</p> <p>interpretácia</p> <p>spiritualita</p>

	meditácia kláštor obrátene komunitarizmus individualizmus skúsenosť evolúcia pokrytectvo
--	---